

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/10/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015200614
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015200614.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci žalobcu: AQUAPARK KOVÁČOVÁ, s.r.o., IČO: 36 675 351, Malý trh 2/A, 811 08 Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária Gabriela Hrbáňová, s.r.o., Malý trh 2/A 811 08 Bratislava, proti sťažovateľovi (pôvodne žalovanému): Národný inšpektorát práce, IČO: 00 166 405, Masarykova 10, 040 01 Košice, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2014/183 O-542/2014 z 5. februára 2014, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/92/2015-56 zo 7. septembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/92/2015-56 zo 7. septembra 2016 z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a voči sťažovateľovi (žalovanému) právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č.k. 6S/92/2015-56 zo 7. septembra 2016 napadnuté rozhodnutie žalovaného č. OPS/BEZ/2014/183 O-542/2014 z 5. februára 2014 ako aj rozhodnutie Inšpektorátu práce Banská Bystrica č.k. 212/14-1.0/pok/r. z 3. novembra 2014 podľa § 191 ods. 1 písm. c/, e/ SSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 1 SSP a vzhľadom na úspech v konaní bol žalobcovi tento nárok priznaný, pričom podľa § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

2. Z odôvodnenia rozsudku správneho súdu vyplýva, že Krajský súd v Bratislave preskúmal napadnuté rozhodnutie v rámci žalobných dôvodov (§ 182 SSP) a dospel k záveru, že tak napadnuté ako aj prvostupňové rozhodnutie je nutné zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

3. Z obsahu administratívneho spisu správny súd v danej veci zistil, že Inšpektorát práce Banská Bystrica ako prvostupňový orgán prvostupňovým rozhodnutím z 3. novembra 2014 podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce uložil žalobcovi pokutu vo výške 2 000,- € za porušenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnom zamestnávaní na tom skutkovom základe, že žalobca využíval závislú prácu fyzickej osoby L. U., ktorý vykonával práce plavčíka v prevádzke Aquapark - kúpalisko Kováčová. Žalobca mal s ním založený pracovnoprávny vzťah na základe dohody o brigádnickej práci študenta zo 4. januára 2014. Nemal pritom splniť povinnosť podľa osobitného predpisu, a to zákona o sociálnom poistení, nakoľko do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne bol uvedený zamestnanec prihlásený 5. januára 2014 o 10:40 hod. Tento deň bol dňom nástupu do práce uvedeného zamestnanca a v tento deň pracoval od 09:00 hod. do 21:00 hod. Uvedené skutočnosti boli zistené inšpekciou práce vykonanou 29. júla 2014 na pracovisku Aquapark - kúpalisko Kováčová.

4. Správny súd zastával názor, že bolo povinnosťou žalovaného ako aj prvostupňového orgánu v danom prípade vykonať výklad a aplikáciu právnej normy ustanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnom zamestnávaní v kontexte s účelom tohto zákona s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu. Inšpektorát práce a aj žalovaný v preskúmvanej veci pri posudzovaní nelegálneho zamestnávania uvedeného zamestnanca žalobcom, vychádzajúc výlučne z gramatického výkladu uvedených právnych noriem, žiadnym spôsobom nevyhodnotili postup žalobcu ako zamestnávateľa a nekonfrontovali kvalitu týchto zistených skutočností s následkami takéhoto konania v súlade s účelom zákona nelegálnom zamestnávaní. Súd v danej veci zastával názor, že z doposiaľ zadovaných skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, nie je možné ustáliť záver, že žalobca sa dopustil zákazu nelegálneho zamestnávania fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnom zamestnávaní. Pokiaľ zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnom zamestnávaní považuje za nelegálne zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, také zamestnávanie fyzickej osoby, ktoré je založené na využívaní závislej práce tejto fyzickej osoby a zamestnávateľ má s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného zákona - Zákonníka práce, a nespĺnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu, ktorým je právna úprava obsiahnutá v § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a ktorá predpokladá prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodku najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, je pre posúdenie včasnosti splnenia si povinnosti prihlásenia do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodku, ako základného predpokladu pre ustálenie záveru nelegálneho zamestnávania, zistenie začiatku výkonu činnosti zamestnanca. Predloženie dohody o brigádnickej práci študenta, evidencie pracovného času zamestnanca a potvrdenie prihlášky do uvedeného registra Sociálnou poisťovňou bez ďalšieho považuje súd za nepostačujúce na ustálenie záveru o nelegálnom zamestnávaní žalobcom ako zamestnávateľom najmä s prihliadnutím na argumentáciu žalobcu spočívajúcu v odôvodnenom poukazovaní na nevykonávanie náplne činnosti zamestnanca pred jeho prihlásením do registra Sociálnej poisťovne. Na tomto mieste správny súd poukázal na to, že inšpektorát práce v prvostupňovom rozhodnutí sám konštatuje, že tomuto zamestnancovi nebola nevyplatená mzda za čas pred prihlásením do registra Sociálnej poisťovne. Podľa názoru správneho súdu sa správnym orgánom nepodarilo odstrániť pochybnosti ohľadom skutočného nástupu uvedeného zamestnanca do zamestnania, resp. skutočného začiatku výkonu pracovnej činnosti v zmysle uzatvorenej dohody o brigádnickej práci študenta. To znamená, že okamih skutočného nástupu uvedeného zamestnanca nebol správnymi orgánmi jednoznačne ustálený.

5. Správny súd sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného k aplikácii ustanovenia § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnom zamestnávaní, keďže prijatie právneho záveru o nelegálnom zamestnávaní žalobcom ako zamestnávateľom musí vychádzať zo skutkových zistení, ktoré spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti preukazujú, že zamestnávaná osoba vzhľadom k časovému sledu mohla začať a skutočne aj začala vykonávať pracovnú činnosť v zmysle uzatvorenej dohody o brigádnickej práci študenta.

6. Súd v danej súvislosti dal do pozornosti, že v ďalšom konaní špecifické okolnosti daného prípadu

vyžadujú výklad právnej normy ustanovenej v § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnom zamestnávaní s použitím čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, t.j. vykladať dikciu zákonného pojmu „nelegálne zamestnávanie“ v zmysle jej kvalitatívneho obsahu a za tým účelom vykonať dokazovanie (možno aj na nariadenom ústnom pojednávaní podľa § 21 ods. 1 Správneho poriadku podľa požiadavky žalobcu) tak, aby spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti uvedená zákonná podmienka bola preukázaná ako zákonný predpoklad pre prijatie záveru, že žalobca nelegálne zamestnával uvedeného zamestnanca v rozpore s § 3 ods. 2 uvedeného zákona. Cieľom zákonodarcu právnou úpravou zákazu nelegálneho zamestnávania ustanovenou v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 bolo zamedziť nelegálnemu zamestnávaniu fyzických osôb zamestnávateľom. Vzhľadom k uvedenému sa súdu postup správnych orgánov oboch stupňov voči žalobcovi javí za šikanózne, keď formalistickým výkladom právnej úpravy nelegálneho zamestnávania stanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 sa sústredili výlučne na počítanie hodín pre splnenie včasnosti registrácie v Sociálnej poisťovni. Súd v tejto súvislosti zdôraznil, že účelom zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní je ochrana pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním v materiálnom zmysle, a preto i prístup k zákonu musí byť materiálny a nie formálny. Správny súd poukázala na to, že takýto výklad uvedenej právnej normy poskytol aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Sžo/51/2011.

7. Navyše, kontrola inšpektorátu práce u žalobcu prebehla v 29. júla 2014, teda až niekoľko mesiacov po tom, ako žalobca preukázateľne vykonal registráciu zamestnanca. S tvrdeniami oboch správnych orgánov o účelovom konaní žalobcu sa preto súd nestotožnil.

8. Záverom správny súd uviedol, že vzhľadom na dôvody uvedené v bodoch 38-41 odôvodnenia rozsudku a na výrok rozsudku, kde súd zrušil obe rozhodnutia správnych orgánov a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, sa podrobne nezaoberal všetkými námietkami žalobcu procesného charakteru (vrátane namietaného možného nezákonného získania dôkazov prvostupňovým orgánom, zachovania totožnosti a jednoty skutku a zároveň absencie konkretizácie porušenej povinnosti podľa osobitného predpisu). V ďalšom konaní však bude povinnosťou správnych orgánov postupovať v naznačenom smere a zaoberať sa všetkými argumentmi žalobcu a vysporiadať sa s nimi dostatočne presvedčivým spôsobom tak, aby rozhodnutia správnych orgánov spĺňali všetky Správny poriadkom predpokladané požiadavky.

9. S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel súd k záveru, že žaloba je dôvodná, a preto rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie inšpektorátu práce, ako nezákonné podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ SSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, aby viazaný v rozsudku správnym súdom vysloveným právnym názorom postupoval v naznačenom smere.

II.

10. Proti rozsudku správneho súdu podal sťažovateľ riadne a včas kasačnú sťažnosť, z dôvodu, že napádaný rozsudok vychádzal podľa sťažovateľa z nesprávneho právneho posúdenia veci a domáhal sa aby kasačný súd zrušil rozsudok správneho súdu a vrátil súdu vec na ďalšie konanie.

11. Sťažovateľ mal za to, že z predloženého administratívneho spisu je zrejmé, že inšpektorát práce svoje závery ohľadne porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania oprel o dôkazy - dohoda o brigádnickej práci študenta zo 4. januára 2014, evidencia pracovného času zamestnanca, elektronický výpis z registra poistencov a spotrebiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne a registračný list FO, ktoré poskytujú dostatočnú skutkovú oporu tvrdeniu o využívaní závislej práce L. U. nar. X. F. XXXX žalobcom, s ktorým tento mal založený pracovnoprávny vzťah na základe dohody o brigádnickej práci študenta, avšak nespĺnil si oznamovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu - zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

12. Sťažovateľ má za to, že obstaraný dôkaz, vlastnoručne zamestnancom L. U. podpísaná evidencia pracovného času zamestnanca za obdobie január 2014 jednoznačne potvrdzuje tú skutočnosť, že dotknutý zamestnanec začal s výkonom závislej práce - plavčík pre žalobcu 5. januára 2014 už od 9:00

hod. a v daný deň pracoval do 21:00 hod. Preto sa sťažovateľ nestotožnil s právnymi závermi správneho súdu smerujúcimi k neodstráneniu pochybností ohľadom skutočného nástupu zamestnanca do zamestnania, resp. skutočného začiatku výkonu pracovnej činnosti v zmysle uzatvorenej dohody o brigádnickej práci študenta.

13. K žalobcovej argumentácii, že zamestnanec ihneď po príchode do práce nezačal vykonávať prácu, nakoľko žalobca zamestnanca najskôr oboznámil s pracovným poriadkom a právnymi predpismi, uviedol sťažovateľ, že podľa platnej právnej úpravy zakotvenej v § 224 ods. 2 písm. b/ Zákonníka práce z pozície zamestnávateľa mal žalobca obligatórnu povinnosť oboznámiť svojho zamestnanca s právnymi predpismi a ostatnými predpismi vzťahujúcimi sa na prácu nimi vykonávanú, najmä s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a toto oboznámenie bol žalobca povinný uskutočniť s odkazom na právnu úpravu premietnutú v ustanovení § 7 ods. 6 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v pracovnom čase.

14. Sťažovateľ sa nestotožnil ani so závermi správneho súdu týkajúcimi sa formalistického výkladu danej právnej úpravy nelegálneho zamestnávania, a to s poukazom na kogentnosť právnej úpravy, ktorá v definícii nelegálneho zamestnávania v § 2 ods. 2 písm. b/ nestanovuje povinnosť správnym orgánom skúmať, či sa jedná len o niekoľko hodinové nesplnenie tejto zákonom uloženou povinnosti, alebo či ide o nedbanlivostné alebo úmyselné nesplnenie uloženej zákonnej povinnosti. Uvedené skutočnosti právna norma nedefinuje ako možné liberačné dôvody s možnosťou vyvinieť sa zo zodpovednosti za uvedený správny delikt.

III.

15. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol žalobca, že rozsudok je správny, žalobca bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom žalovaného a preto navrhol aby súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

16. Žalobca zopakoval, že zamestnanec Jakub Melich začal pre žalobcu vykonávať prácu (t.j. činnosti, ktoré sú v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh) v čase okolo poludnia 5. januára 2014 a to až potom, keď už bol o 10:40 hod. žalobcom prihlásený do registra Sociálnej poisťovne. V čase kedy zamestnanec ešte žalobcom do registra prihlásený nebol, zamestnanec pre žalobcu nevykonával prácu, preto podľa žalobcu k porušeniu zákazu nelegálneho zamestnávania nedošlo.

17. Žalobca ďalej uviedol, že výklad právnej normy obsiahnutej v § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. je potrebné uskutočniť s použitím čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a dikciu zákonného pojmu „nelegálne zamestnávanie“ je potrebné vykladať v zmysle jej kvalitatívneho obsahu, nie šikanózne a formalisticky. Na podporu svojich argumentov citoval žalobca rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžo/51/2011. Záver sťažovateľa o nelegálnom zamestnávaní s ohľadom na uvedené pravidlá výkladu je preto podľa žalobcu nesprávny, arbitrárny a vychádzajúci z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Predloženie evidencie pracovného času a zistenie inšpektorátu práce, že sa zamestnanec v danom čase podroboval školeniu z predpisov, ktoré musí zamestnanec pri svojej práci dodržiavať, záver o porušení zákazu nelegálneho zamestnávania priamo vylučuje, pretože je z neho zrejmé, že v tom čase zamestnanec nevykonával pre žalobcu žiadnu prácu.

18. Pokiaľ sťažovateľ nepovažuje za sporné, že v doobedňajších hodinách a teda v čase pred prihlásením do sociálnej poisťovne sa zamestnanec podroboval školeniu z predpisov, ktoré musí zamestnanec pri svojej práci dodržiavať, tak toto skutkové zistenie záver o porušení zákazu nelegálneho zamestnávania priamo vylučuje. Predložená evidencia pracovného času, na ktorú žalovaný poukazuje, slúžila pre mzdové účely a preukazuje len tú skutočnosť, že žalobca zaplatil zamestnancovi mzdu aj za čas, počas ktorého sa zamestnanec L. U. podroboval školeniu z predpisov, ktoré musí zamestnanec pri svojej práci dodržiavať.

19. Žalobca v ďalších bodoch kasačnej sťažnosti zotrval na argumentoch uvedených v žalobe.

IV.

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. < o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu.

21. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. < právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a ods. 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

22. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. < v znení účinnom do 31. decembra 2017 nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a nespĺnila povinnosť podľa osobitného predpisu.

23. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. < v znení účinnom od 1. januára 2018 nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a neprihlásila ju do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra, najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra.

24. Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia aj zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov) na účely úrazového poistenia, garančného poistenia a na účely osobitného predpisu pred vznikom tohto právneho vzťahu, najneskôr však pred začatím výkonu práce.

25. Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce uloží inšpektorát práce zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania pokuty od 2 000,- € do 200 000,- € a ak sa jedná o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej vo výške 5 000,- €.

26. Kasačný súd má za to, že cieľom zákonodarcu právnou úpravou zákazu nelegálneho zamestnávania ustanovenou v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 bolo zamedziť nelegálnemu zamestnávaniu fyzických osôb zamestnávateľom. Vzhľadom k uvedenému sa kasačnému súdu postup správnych orgánov oboch stupňov voči žalobcovi javí za šikanózne, keď formalistickým výkladom právnej úpravy nelegálneho zamestnávania stanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 počítali hodiny pre splnenie včasnosti registrácie v Sociálnej poisťovni. Najvyšší súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že účelom zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani je ochrana pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním v materiálnom zmysle, a preto i prístup k zákonu musí byť materiálny a nie formálny, v tomto smere sa kasačný súd plne stotožňuje s názorom prezentovaným správnym súdom. Z uvedených dôvodov sa najvyšší súd stotožnil aj so závermi správneho súdu a argumentáciou žalobcu

vychádzajúcou z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžo/51/2011

27. Podľa § 7ca zákona č. 82/2005 Z.z. <. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 2 písm. b/ účinného do 31. decembra 2017 právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, sa na účely vedenia centrálného verejne prístupného zoznamu fyzických osôb a právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, a na účely preukázania splnenia podmienok podľa osobitných predpisov na základe ich písomnej žiadosti podanej Národnému inšpektorátu práce nepovažuje za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania uplynutím 15 dní odo dňa doručenia tejto žiadosti, ak táto právnická osoba alebo táto fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, ktoré využívali závislú prácu fyzickej osoby, prihlásili túto fyzickú osobu do registra poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra, najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra.

28. Podľa článku 49 Ústavy Slovenskej republiky, len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest prípadne iná ujma na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

29. Podľa článku 50 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy.

30. Podľa článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dáva do pozornosti judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - rozsudok sp. zn. 6Asan/9/2017 <. z 21. februára 2018, v zmysle ktorého platí, že nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie hoci by bolo i preukázateľne zistené inšpektorátom práce v čase výkonu inšpekcie, ako i v čase rozhodovania správneho orgánu o uložení sankcie za správny delikt, avšak ak v čase rozhodovania správneho súdu už nie je konanie sťažovateľa deliktuálnym konaním, a to vzhľadom na novšiu priaznivejšiu úpravu pre sťažovateľa ako páchatel'a, ktorá dekriminalizovala jeho deliktuálne správanie, musí na túto skutočnosť kasačný súd prihliadnuť ex lege, pretože ide o rešpektovanie princípov správneho trestania a aplikácie inštitútu nepravej retroaktivity, ktorá je prípustná, ak je v prospech páchatel'a, ktoré skutočnosti vyplývajú z článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, ako i z príslušných medzinárodných dokumentov.

32. Kasačný súd uvádza, že trestnoprávna zásada aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a priaznivejšia, ktorá je ustanovená v článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky sa vzťahuje na všetky delikty verejného práva, teda aj na ukládanie sankcií za porušenie povinností vo vzťahu k záujmom chránených správnym právom. Trestnoprávna zásada aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a priaznivejšia, sa vzťahuje aj na správne delikty, a to aj v prípade, ak to zákon výslovne neustanovuje, keďže povinnosť aplikácie tejto zásady vyplýva priamo z Ústavy Slovenskej republiky. Taktiež je potrebné poukázať aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. mája 2010, sp.zn. III. ÚS 120/2010 <., v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil právny záver, že všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. Ak došlo k zmene právnej úpravy, všeobecný súd musí na túto skutočnosť reagovať a jeho reakcia musí nájsť odraz v odôvodnení rozhodnutia. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 13. júna 2008, sp.zn. 2As 9/2008 <..

33. Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca si podľa registračného listu fyzickej osoby splnil oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni vo vzťahu k zamestnancovi 5. januára 2014 o 10:40 hod. Taktiež je nesporné, že inšpekcia práce bola u žalobcu vykonaná 29. júla 2014, kedy tieto skutočnosti boli správnym orgánom zistené, a teda v čase výkonu inšpekcie už táto oznamovacia povinnosť bola splnená s poukazom na novú právnu úpravu ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č.

82/2005 Z.z. <. v znení účinnom od 1. januára 2018 - a contrario, a teda uvedené konanie žalobcu v čase rozhodovania kasačného súdu o podanej kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu nie je možné sankcionovať, teda považovať za porušenie zákonných povinností žalobcu.

34. Princíp možného retroaktívneho pôsobenia zákona v prospech páchatel'a je pre účely trestného konania zakotvený na ústavnej úrovni v Ústave Slovenskej republiky a taktiež v článku 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd. S poukazom na ustanovenie § 135 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy, je potrebné dodať, že pokiaľ by bolo uvedené ustanovenie chápané ako absolútne, dostalo by sa do zjavného rozporu s hmotnoprávnou úpravou podmienok zodpovednosti za správne delikty, ktoré má oporu vo vyššie uvedenej ústavnoprávnej úprave a medzinárodných záväzkoch.

35. Kasačný súd má za to, že má povinnosť prihliadnuť pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu nielen k hmotnoprávnej úprave deliktuálnej zodpovednosti, ktorá platila v dobe rozhodovania správneho orgánu ale aj k úprave platnej a účinnej v dobe rozhodovania odvolacieho súdu, ak je to pre páchatel'a správneho deliktu priaznivejšie. V tejto súvislosti súd odkazuje na svoje rozhodnutie v obdobnej veci č.k. 8Sžo/2/2016 z 31. mája 2018.

36. Z vyššie popísaných skutočností vyplýva, že novelizované znenie zákona č. 82/2005 <. Z.z. s účinnosťou od 01. januára 2018 je pre žalobcu priaznivejšie. Vzhľadom k tomu bolo namieste, aby odvolací súd priamo aplikoval ústavnú normu článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky.

37. O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania. O výške náhrady trov kasačného konania rozhodne súdny úradník na Krajskom súde v Bratislave po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením (§ 175 ods. 2 SSP).

38. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. <. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.